Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescă. Manuscripte nu se retrimită!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescă în Viena *Rudolfu Mosse Haassenstein & Volger (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebergʼ* în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat:* în Frankfurt: *G. L. Daube;* în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulu inserțiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta" ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sése luni 6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe sése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 173. Brașovŭ, Joi 2 (14) Augustŭ 1890.

Brașovŭ, 1 Augustŭ st. v.

In dilele trecute a fostŭ instalatŭ în Lipto-Szent-Miklos episcopulŭ Baltik, care prin vorbirea sa de înaugurare a păstorirei sale a turnatŭ balsamŭ alinătorŭ în inimile rănite ale poporului slovacŭ din partea de susŭ a Țĕrei ungurescĭ.

A disŭ adecă noulŭ episcopŭ, că *politică nu va face* și că sub păstorirea lui *fiă-care se va pute ferici în limba sa maternă.*

Asemenea vorbe isvorîte dintr'o inimă încăldită de adevĕratele principii ale evangeliei nu li-a fostŭ datŭ Slovacilorŭ sĕ audă de multŭ timpŭ până la instalarea acestui episcopŭ și decĭ bucuria Slovacilorŭ, manifestată cu acéstă ocasiune prin entusiaste strigăte de „zsivio". e pré îndreptățită.

Mai toțĭ episcopii Slovacilorŭ au avutŭ până acum slăbiciunea, de a se face uneltele guvernului și șoviniștilorŭ, creândŭ prin politica lorŭ maghiaronă nenumĕrate miserii poporului slovacŭ, și resultatele acestei păstorirĭ vitrege suntŭ din cele mai triste și păgubitóre pentru biserica, scóla și naționalitatea acestui poporŭ.

Acum se ivesce de-odată unŭ bărbatŭ, care insuflândŭ credincioșilorŭ sĕi speranțe de unŭ viitorŭ mai bunŭ, de o viéța mai priinciósă pe tĕrêmulŭ bisericescŭ, școlarŭ și naționalŭ, le spulberă pe neașteptate ilusiile celorŭ carĭ credéu, că poporulŭ slovacŭ e sacrificatŭ, e aruncatŭ în brațele lorŭ legatŭ de mânĭ și de picióre.

Nu se va face episcopulŭ Baltik unélta guvernului și a șoviniștilorŭ, și de aceea nu va face politică, ci va îngriji, ca credincioșii sĕi sĕ se fericéscă în limba lorŭ maternă, va căuta sĕ 'ndrepte pe câtŭ va pute relele trecutului, sĕ facă uitate pĕcatele antecesorilorŭ sĕi, și tóte acestea nu numai spre binele poporului slovacŭ, ci și spre binele patriei.

Era óre cu putință sĕ nu se deslănțuiască furiile șoviniștilorŭ la audulŭ unei asemenea vorbirĭ vrednice de unŭ adevĕratŭ prelatŭ, căruia'i zace la inimă binele și fericirea credincioșilorŭ sĕi?

Astfelŭ „Budapesti Hirlap", cuprinsŭ — vedĭ Dómne — de „patriotice" îngrijirĭ și năcăjitŭ, întrébă:

„Ce sĕ dicemŭ la acésta? nimicŭ; ne-amŭ obicĭnuitŭ cu neputința statului „ungurescŭ" de a'și ajuta. Statulŭ, care sufere pe Strossmayer în Diacovar, sufere și pe slavulŭ Baltik în Lipto-Szent-Miklos. Décă de acum în colo ațîță panslavii susŭ, n'avemŭ nimicŭ în contră, *volenti non fit injuria*".

Ce i-ar fi plăcutŭ fóiei ungurescĭ? Sĕ se pronunțe episcopulŭ Baltik, că se 'njugă la carulŭ ideii de statŭ maghiarŭ, că nu va permite sĕ se fericéscă credincioșii sĕi în limba lorŭ maternă, ci în limba celorŭ dela „Budapesti Hirlap", atuncĭ n'arŭ fi avutŭ aceștia nimicŭ în contră, atuncĭ „panslavii" n'arŭ fi ațîțatŭ!

Lĭ-ar fi plăcutŭ dușmanilorŭ poporului slovacŭ, sĕ se facă episcopulŭ Baltik unélta lorŭ, făcêndŭ o declarațiune ca a fișpanului din Lipto, că va usa de tóte puterile de care dispune, în postulŭ sĕu de fișpanŭ, pentru lățirea ideii de statŭ maghiarŭ, cu alte cuvinte pentru lățirea maghiarisării!

Ce ispravă „patriotică" arŭ fi făcutŭ fișpanulŭ din Lipto și episcopul din Lipto Szent-Miklos, când arŭ fi mersŭ mână 'n mână, punêndŭ la regulă pe „panslavii", carĭ nu vréu sĕ se lapede de limba mamei lorŭ!

Dér tóte planurile și le vĕdŭ acum cădêndŭ în baltă. Bucuria, ce lĭ-o pricinuise fișpanulŭ din Lipto, lĭ-a prefăcut'o în mâhnire episcopulŭ Baltik!

Cei dela „Pester Lloyd" suntŭ mai „optimiștĭ", orĭ mai bine disŭ își dau aerulŭ de „optimiștĭ", își facŭ voiă bună de nevoiă. Făcêndŭ amintire de „succesulŭ" ce au avutŭ sĕ lŭ înregistreze șoviniștii pe tĕrêmulŭ politicŭ în urma marei adunărĭ a Sasilorŭ în Sibiiu, speră, că și sub păstorirea episcopului Baltik vorŭ amuți contrarii ideii de statŭ maghiarŭ, contrarii maghiarisării cu alte cuvinte.

Ei bine, pe ce-șĭ întemeiază guvernamentalii speranța lorŭ? Pe resultatele adunării săsescĭ!

N'au nimerit'o. Episcopulŭ Baltik nu va face politică, ci va căuta sĕ-șĭ fericéscă credincioșii sĕi în limba lorŭ maternă. Și judecândŭ și după ovațiunile ce i-le-a făcutŭ poporulŭ slovacŭ cu ocasiunea instalării, episcopulŭ Baltik e omŭ la loculŭ sĕu, e omulŭ poporului slovacŭ.

DIN AFARĂ.

Agitația în Grecia din causa beratelorŭ.

O mare emoțiune domnesce din causă, că Pórta a promulgatŭ beratele episcopilorŭ bulgarĭ fără a-le fi modificatŭ. Tótă lumea se aștéptă, ca demisiunea Patriarhului ecumenicŭ sĕ decidă pe guvernŭ, décă nu sĕ oprésca acordarea beratelorŭ, celŭ puținŭ sĕ le modifice într'unŭ sensŭ mai favorabilŭ intereselorŭ elenice. Diarele ministeriale, carĭ până acum au păstratŭ o atitudine moderată, au începutŭ sĕ scrie articole violente. Diarele „Palingenesia" și „Nea Ephimeris" dicŭ, că elenismulŭ, a cărui religiune și drepturĭ suntŭ călcate în picióre, trebue sĕ ia defensiva. „Palingenesia" adaogă, că Pórta a eșitŭ în afară de lege, violândŭ tractatele în prejudițiulŭ supușilorŭ sĕi ortodocșĭ; consecințele unei asemenea nedreptățĭ se vorŭ simți. Se asigură, că guvernulŭ nu se gândesce pentru momentŭ sĕ ésă din rezerva ce a păstratŭ până acum, dér va căuta sĕ ia oposiției orĭ-ce pretextŭ de a-lŭ ataca pentru motivŭ de neacțiune și o pretinsă indiferență.

Predarea Helgolandei.

In 9 Augustŭ guvernulŭ germanŭ a primitŭ în modŭ oficialŭ insula Helgolanda dela guvernulŭ englesŭ, care i-a dat'o în schimbulŭ unorŭ ținuturĭ din Africa osticŭ, ce Germania i-le-a datŭ Angliei. In proclamația ce a dat'o către Helgolandezĭ, împĕratulŭ germanŭ le promite păstrarea, pe câtŭ se póte, a legilorŭ indigene și obiceiurilorŭ esistente, ér generațiunea actuală rĕmâne scutită de obligamentulŭ militarŭ generalŭ în armată și în flotă; mai departe tarifulŭ vamalŭ va rămâné neschimbatŭ unŭ șirŭ de anĭ. Tóte pretențiunile de dreptŭ la avere ale privaților și corporațiunilorŭ către guvernulŭ englesŭ rĕmânŭ valabile. Guvernulŭ împĕrătescŭ va cultiva credința lorŭ părintéscă și le va apĕra biserica și școla.

După cetirea proclamației, împĕratulŭ rosti o vorbire către soldații marinarĭ, numindu-i „cameradĭ" și dicêndŭ că „a patra di după serbarea memorabilei dile a luptei dela Wörth, în care s'a datŭ lovitura cea tare de ciocanŭ pentru înființarea noului imperiu germanŭ, elŭ încorporéză la imperiulŭ germanŭ, fără luptă, fără sânge, acéstă insulă, ca cea din urmă bucată de pămêntŭ germanŭ; insula este chiămată a fi unŭ bastionŭ pentru pescarii germanĭ, unŭ punctŭ de scutŭ și sprijinŭ pentru marină, unŭ adăpostŭ și scutŭ alŭ mării germane în contra orĭ-cărui inimicŭ, căruia i-ar veni în gândŭ sĕ se arate pe ea."

Diarele engleze consideră predarea Helgolandei ca actulŭ finalŭ alŭ învoelei anglo-germane, prin care s'a întăritŭ din nou raportulŭ amicalŭ dintre ambele națiunĭ înrudite. „Standard" declară, nu-i vorbă, că Anglia nu s'a alăturatŭ la alianța triplă, dér e naturalŭ, că ea stă umĕrŭ la umĕrŭ cu acele puterĭ, care au doveditŭ Angliei, că nu țintescŭ nimica ce ar fi incompatibilŭ cu susținerea păcii europene.

SCIRILE DILEI.

Procesulŭ de pressă alŭ „Gazetei". Procurorulŭ r. din Têrgu-Mureșului, după cum cetimŭ în „Kolozsvár", încă de erĭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

2)

Șórecii din Hameln.

Se spune, că artiștii, musicanții și poeții farmecă de multe-orĭ inima femeilorŭ — *și de aceea vedĭ bine, suntŭ periculoșĭ.* Nu trebue sĕ aducemŭ esemple! Póte că secsulŭ cu inimă de céră scie prețui în omŭ, ceea ce e de prețuitŭ, mai bine ca secsulŭ bărbătescŭ cu inimă de pétră și cu sufletŭ de oțelŭ. Se póte! Orĭ dóră singură femeea pricepe bine, că aceste persóne într'adevĕrŭ au inimă și sufletŭ în raportŭ cu ceialalțĭ muritorĭ? Sĕrmanele! La acestea ființe află ele ceea ce póte dorescŭ sĕ afle. Dicêndu-se în parentese, la acestea află ele acelŭ curatŭ și fidelŭ amorŭ, neputêndu-se afla amorŭ fără a esista mai ântêiu inimă și sufletŭ. Și apoi cine are sufletŭ și inimă prea bune — décă nu artiștii? Da, căcĭ arta este efectulŭ séu sĕmênța sufletului, ér nu a rațiunei. Aci sufletulŭ are cuvêntulŭ și votulŭ, ér nu rațiunea. Dér nu tótă lumea profană înțelege, că aceste ființe cu sufletŭ se absorbŭ în regiunile spiritului și idealului, ér nu în cele ale materiei și lucrurilorŭ efemere. Cei ce nu pricepŭ acésta și rîdŭ de sĕrmanii artiștĭ, — cei ce pricepŭ îi respectă cu demnitate și-șĭ plécă capulŭ în fața lorŭ. Și nu suntŭ mai multŭ între aceștĭ din urmă ființele femenine?

Așa și cântărețulŭ din Hameln, cu lira sa, cu cântecele sale, cu figura sa de artistŭ, făcŭ mare impresiune în inima tînĕră și inocentă a „*Gertrudei*", a unei june de pescarŭ din acelŭ locŭ:

„Seine Augen, seine Lieder
Senkten ihr das zarte Körnlein
Stiller Liebe in die Seele"....

. . . .

Va sĕ dică fetița de pescarŭ își aprinde inima de o flacără nestînsă prin privirea ei în ochii Cântărețului și prin ascultarea cântecelorŭ lui; dér cine scia acésta afară de dênsa? Singură ea scia, și pe dênsa singură o ardea acea flacără, carea făcêndu-i rane, durerea lorŭ o rodea numai pe ea, — vai! numai pe ea, căcĭ era unŭ *amorŭ mutŭ* și Dómne rĕu este amorulŭ mutŭ! Rĕu și lamentabilŭ este atuncĭ când:

„La nime 'n astă lume
Incă n'am rostitŭ,
Ângerŭ dulce, alŭ tĕu nume,
Nume multŭ iubitŭ!

Sĕrmană fată de pescariu, amarŭ te mai chinuiai! Dér lasă, că și Musicantulŭ ardea pentru Gertrud. Scurtŭ: Inimă cu inimă degrabă se învoiescŭ, și ochĭ cu ochĭ pe nesciute își ochiescŭ:

„Ochiu de junŭ, cu ochiu de june
Se'ntêlnescŭ ca prin minune...
Doi ochĭ dulce 'țĭ tălmăcescŭ
Taina-ascunsă, ce simțescŭ"....

Și ochii lui Hunold și ai Gertrudei se întêlniră și vorbiră o limbă înțelésă mai bine de dênșii, *ca orĭ ce limbă de sub sóre.* Mare și respicată limbă este ochiulŭ!... Pe față nicĭ unulŭ nu-șĭ spuse dorulŭ sufletului. Schopenhauer se miră, că într'unŭ têrgŭ de ómenĭ, cei ce suntŭ de o pânză se întêlnescŭ și întêlnindu-se ai cugetă că aceștia de când e lumea totŭ la-olaltă au fostŭ.

Așa e cu iubirea séu cum se mai dice de poețĭ — cu amorulŭ.

Mișcare! Hunold pentru prima dată a simțitŭ aci și acum acéstă patimă dulce-amară, care în realitate este unŭ visŭ, în care cu câtŭ capețĭ mai mulțĭ banĭ, cu atâta eștĭ cu mâna totŭ mai gólă. Dér Hunold, dându'șĭ pe față iubirea sa în fața copilei de pescarŭ, și revelându-șĭ „*cugetele seriose*", cu carĭ se încumințescŭ și adĭ mulțĭ Don-juanĭ modernĭ — începe a țese în sufletulŭ de speranță a junei inocente viitorulŭ celŭ mai abundantŭ în dile de aurŭ, vedĭ bine țĕsutŭ în versurĭ amoróse, cum sciu sĕ'lŭ țésă toțĭ poeții optimiștĭ.

In declarațiunile sale amoróse o asigura, că elŭ obținêndŭ o remunerațiune bună și o plată grasă dela orașulŭ Hameln — câtŭ de bune venită le va fi aceea pe drumŭ, căcĭ ei, o! amoresații, aveau de gândŭ sĕ fugă, — și departe, în țéra amorului și în codrulŭ dorului, sĕ'șĭ edifice palatulŭ iubirei și cuibulŭ vieții:

„Wo wir uns das Nestlein bauen,
Und in Lieb' und trautem Frieden,
Glücklich uns're Tage fristen!"

Adecă Hunold, după ce va fi scăpatŭ pe cetățenĭ de șórecĭ, și ca urmare și-ar fi și primitŭ salarulŭ, avea în cugetŭ sĕ fugă în lumea largă cu

se află în Cluşiu pentru a lua parte la pertractarea procesului nostru de pressă.

***

Ordinaţiune consistorială. Pentru depunerea esamenului de cualificaţiune învĕţătorescă în Caransebeşă se pune terminŭ pe ḑiua de 30 Augustŭ a. c. stilulŭ vechiu şi cele următóre. La acestŭ esamenŭ se admitŭ toţĭ aceia, carĭ potŭ dovedi, c'au absolvatŭ studiele pedagogice la vre-unŭ institutŭ publicŭ sĕu pe cale privată. Petiţiile pentru admitere la esamenŭ au sĕ între la consistoriu celŭ multŭ până la 20 Augustŭ a. c. stilulŭ vechiu şi sĕ fiă instruite: 1. cu atestatŭ de botezŭ; 2. cu atestatele despre absolvarea studiilorŭ pedagogice; 3. cu taxa de 10 fl. v. a. Cei ce au sĕ repeţéscă esamenulŭ au sĕ se insinue din nou. Petiţiile care vorŭ întra după terminulŭ de mai susŭ, sĕu care nu vorŭ fi instruite în modulŭ arĕtatŭ, nu se vorŭ lua în considerare.

***

Dela Tablă la Curiă. D-lŭ *Andreiu Francu*, jude la tabla r. din Têrgu-Mureşului, a fostŭ numitŭ jude la Curia din Pesta.

***

Recolta în comit. Têrnavei micĭ este mai bună ca mijlociă, luându-se în consideraţiune mulţimea şi bunĕtatea grâului; ovĕsulŭ, cucuruḑulŭ şi sfeclele de zaharŭ încă promitŭ o bună recoltă.

***

Batjocorirea imnului austriacŭ. Lui „Pester Lloyd" i-se scrie din Pojunŭ, că într'o cafenea de acolo, cântândŭ musica ţiganilorŭ imnulŭ austriacŭ, fŭ întêmpinatŭ cu batjocurĭ şi fluerăturĭ, care erau adresate şi oficerilorŭ armatei comune, carĭ se aflau în acea cafenea. Din causa acésta comandantulŭ de corpŭ archiducele Frideric printr'unŭ ordinŭ interḑice tuturorŭ oficerilorŭ din garnisónă cercetarea după 12 óre din nópte, a localurilorŭ unde cântă musica.

***

Incetatŭ din viéţă. Cunoscutulŭ poetŭ dramaticŭ austriacŭ Eduard de Bauernfeld a muritŭ în etate de 88 anĭ.

***

Lupĭ. In nóptea de 7 spre 8 Augustŭ unŭ lupŭ sfăşiă unŭ calŭ cam la 200 paşĭ departe de comuna Nou, comit. Sibiiului.

***

Lovitŭ de trăsnetŭ. Din acelaşŭ Nou se scrie, că în 8 Augustŭ în timpulŭ unei furtunĭ fŭ trăsnitŭ în câmpŭ unŭ băiatŭ păstorŭ.

***

Unŭ fenomenŭ rarŭ. La institutulŭ anatomicŭ dela universitatea din Cluşiu, secţândŭ-se unŭ cadavru alŭ unui ḑilerŭ în etate de 37 anĭ, se observă unŭ casŭ rarŭ de *situs transversus viscerum*. Tóte organele de pe partea dréptă se aflară pe partea stângă. Ficatulŭ era la stânga, stomachulŭ şi splina în partea dréptă. Individulŭ acesta murĭ sub simptome de tifusŭ.

***

Inecatŭ. In ḑilele acestea scăldându-se individulŭ de 15 anĭ Andreiu Balogh în Oltŭ lângă Sepsi-Sângeorgĭ, s'a înecatŭ.

***

Focŭ. In Sighişóra a arsŭ în nóptea de 5 spre 6 Augustŭ n. locuinţa grădinarului dela castelŭ, unde se afla florăria lui Bakon. In podŭ se găsi pe o saltea de paiă cadavrulŭ jumĕtate carbonisatŭ alŭ grădinarului lui Bakon, Rupert Wewera, fiindu-i mânile şi piciórele cu totulŭ arse. Se presupune, că elŭ fiindŭ bĕtŭ ar fi adormitŭ în podŭ cu luminarea aprinsă.

***

Unŭ nou monitorŭ pe Dunăre. Secţiunea de marină din ministerulŭ comunŭ de rĕsboiu a comandatŭ la fabrica H. Schoenichen din Pesta-nouă unŭ nou monitorŭ pentru Dunăre, de o dimensiune însĕ mai mare, ca monitórele „Maros" şi „Leitha".

Din România.

Serbarea societăţii pressei din Bucuresci. Serbările din Bucuresci ale societăţii pressei, care s'au ţinutŭ Sâmbătă şi Dumineca trecută, fiindŭ favorisate de unŭ timpŭ frumosŭ, au reuşitŭ peste aşteptare. Grădina Raşca era îndesată de lume, care venise în numĕrŭ mare la petrecere. Frumósă şi imposantă a fostŭ tombola. Obiecte de o valóre mare şi de o frumseţe artistică constituiau celŭ mai măreţŭ şi atrăgĕtorŭ bazarŭ. Inbulzéla la cumpĕrarea biletelorŭ pentru tombolă era fórte mare, fiindcă cu unŭ francŭ se puteau câştiga obiecte de valóre de peste 500 lei. Pe lângă acestea au fostŭ şi alte jocurĭ, carĭ tóte au reuşitŭ pe deplinŭ.

Musicile militare, bandele lăutarilorŭ, îmbrăcaţĭ în costume naţionale, între-carĭ escela vestita bandă a lui Dinicu, apoi alţĭ lăutorĭ ca Angheluşŭ, Bertini etc. delectau publiculŭ cu frumósele cântece românescĭ.

Grădina era splendidŭ iluminată de mii de lampióne. Pe lângă aceste s'au mai făcutŭ focurĭ artificiale, precum sóre cu evantaliu, cascade, candele romane ş. a. S'au înălţatŭ patru balóne, carĭ însĕ din causa vêntului nu s'au aprinsŭ. Balulŭ a atrasŭ puţină lume, fiind-că danţulŭ ar fi fostŭ unŭ chinŭ pentru publicŭ, pe căldura cea mare din Bucurescĭ.

Venitulŭ brutŭ alŭ serbărilorŭ e de 9,085 lei şi 30 banĭ, cheltuelile s'au urcatŭ la cifra de 1500 lei, prin urmare a fostŭ unŭ venitŭ curatŭ de 7500 lei pentru fondulŭ societăţii pressei.

Grozava dramă din strada Antim. Duminecă diminéţă se rĕspândi în Bucurescĭ svonulŭ unei grozave drame în strada Antim. Roporterulŭ „Timpului" s'a dusŭ imediatŭ la faţa locului, unde a putută sĕ culégă informaţiile următóre în amĕnuntŭ:

In strada Antim Nr. 11 locuia unŭ bĕtrânŭ, Vasile Vanga, omŭ fórte cum se cade, care era afectatŭ de unŭ viţiu de vedere, în vêrstă de 73 de anĭ. Acestŭ bĕtrânŭ avea o fiică vitregă Maria Lorenz, în vêrstă de 39 de anĭ. Ea înebunise de 3 anĭ de ḑile, dér mania ei nu era periculósă.

Vasilie Vanga, Sâmbătă nóptea, se hotărî sĕ'şĭ pue capĕtŭ ḑilelorŭ şi'şĭ făcŭ testamentulŭ, prin care cam 500,000 lei în imobile şi în ipotecĭ şi 20,000 lei, pe care'i avea la casa de depunerĭ, a lăsat'o la diferite case de bine-facere şi mare parte pentru construirea unui asilŭ de orbĭ şi de bolnavĭ de nervĭ.

Pe la mieḑulŭ nopţii, elŭ s'a sculatŭ şi a scrisŭ orbesce cu cretă pe tóte uşile, dulapurile, pe josŭ, pe mese, pe scaune, pe laviţe, osebite disposiţii ale sale, lăsândŭ, după cum se vede scrisŭ pe unŭ dulapŭ, unei nepóte, Maria Pinhac, născută Hamer, 6700 lei pentru înmormêntare.

Apoi elŭ s'a dusŭ, pe dibuite, la fie-sa vitregă, Maria, cu unŭ revolverŭ cu şéşe focurĭ în mână. O împuşcă în urechia stângă şi aşeḑându-se pe podea lângă unŭ fotoliu îşĭ trase şi sieşĭ unŭ glonţŭ în urechea dréptă. Sinucisulŭ au mâncă de cincĭ ḑile şi necontenitŭ spunea nepótei sale, că o sĕ móră.

La faţa loculuí au fostŭ d. procurorŭ Manu, judecătorulŭ de instrucţiă d. Ţĕranŭ, asistaţĭ de inspectorulŭ Creţu, însoţitŭ de comisarulŭ cl. I. Anghelescu, secţia 26.

Testamentulŭ a fostŭ făcutŭ Joi după amiaḑĭ, scrisŭ de nepóta sa Maria şi iscălitŭ de rĕposatulŭ.

Spre ḑiuă, înainte de a se sinucide, elŭ scrise pe o masă următórele: — D-le procurorŭ, grăbiţĭ cu înmormêntarea.

Cadavrele au fostŭ duse la Morgă, unde se va face autopsia.

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Sĕlagiu, 6 Aug.

Adunarea generală a Despărţĕmêntului XI alŭ „Associaţiunei Transilvane" şi a „Reuniunei femeilorŭ române Sĕlăgiene."

De vre-o şése anĭ s'a întrodusŭ la noi în Sĕlagiu datina bună de a ţiné la sate adunările generalĭ ale Despărţ. XI alŭ „Assoc. Trans." şi cea a „Reuniunei Fem. Rom. Sĕlăgiene", la carĭ participândŭ în unire şi lucrândŭ împreună inteligenţa română cu poporulŭ românŭ, s'a observatŭ o interesare vie pentru aceste instituţiunĭ salutare şi s'a doveditŭ, că suntemŭ unŭ neamŭ plinŭ de viéţă, care voesce a progresa pe terenulŭ culturalŭ cu paşĭ sigurĭ.

Astfelŭ şi ḑiua de 4 Augustŭ n. c., ḑiua ţinerei adunărilorŭ generale a Desp. XI alŭ „Associaţiunei transilvane pentru lit. şi cult. poporului românŭ" şi a „Reuniunei fem. rom. Sĕlăgiene" în Supurulŭ de susŭ, a fostŭ o adevĕrată serbare naţională.

Comuna Supurŭ, situată în centrulŭ Sĕlagiului pe unŭ şesŭ mănosŭ, în cursulŭ valei Crasnei, cu ḑiua de 3 Augustŭ a eşitŭ din liniştea sa ordinară, făcêndŭ marĭ pregătirĭ pentru primirea cu ovaţiunĭ a óspeţilorŭ veniţĭ din depărtărĭ, mare parte grupaţĭ la casa ospitală a d-lui Andreiu Cosma, adv. şi dir. institutului „Silvania."

In diminéţa ḑilei de 4 Augustŭ sosia din tóte părţile inteliginţa română nu numai din cele mai depărtate locurĭ ale Sĕlagiului, ci şi din comitatele vecine: Biharea, Sătmarŭ, de pe la Baia mare, Chiorŭ, de peste Meseşŭ şi din Ardealŭ.

Era înălţătóre de inimă însufleţirea cu care poporulŭ a primitŭ pe directorulŭ desp. XI., Rvds. d-nŭ Alimpiu Barboloviciu. Unŭ banderiu formatŭ din 36 tinerĭ din poporŭ în costumele lorŭ ordinare decorate cu insemne sĕrbătorescĭ, în frunte cu bravulŭ lorŭ învĕţătorŭ Mihaiu Bobişŭ, a întêmpinatŭ departe, în hotarulŭ comunei, pe directorulŭ despărţĕmêntului, care venia însoţitŭ de mai mulţĭ inşĭ din jurulŭ Şimleului şi care fŭ bineventatŭ printr'o cuvêntare scurtă, însĕ însufleţită.

In capulŭ satului, la pórta locuinţei d-lui Cosma, în a căreia curte erau făcute pregătirile pentru petrecerea de véră publicată, cum şi în alte două capete ale satului, pe unde aveau sĕ între óspeţii în comună, erau ridicate porţĭ triumfale cu inscripţiunĭ naţionale de: *Bine aţĭ venitŭ!*

La 8 óre s'a începutŭ serviciulŭ divinŭ, la care a pontificat Rvds. d. Alimpiu Barboloviciu, vicariulŭ foraneu Episcopescu alŭ Sĕlagiului şi direct. despăr. cu o asistenţă numĕrósă. Cântările bisericescĭ le-a esecutatŭ cu multă precisiune corulŭ scolarilorŭ şi tineretului din comuna, sub conducerea învĕţătorului lorŭ, căruia i-a succesŭ a lŭ disciplina destulŭ de bine.

Poporulŭ, care se îngriji atâtŭ de multŭ de curăţirea caselorŭ sale pentru acéstă sĕrbătore naţională, nu şi-a uitatŭ nicĭ de biserica sa, — care este spaţiósă şi una din cele mai vechĭ clădirĭ de pétră din acestŭ giurŭ, cu unŭ iconostasŭ frumosŭ — pe care o-a renovatŭ şi curăţitŭ, costândŭ pe poporŭ peste 2000 fl.

Nu mai puţină vrednicia au desvoltatŭ aceştĭ poporenĭ şi în repararea şcólei şi edificielorŭ din jurulŭ ei, în provederea ei cu aparate pentru instrucţiune şi cu bancĭ fórte corĕspunḑĕtóre pentru şcolarĭ. Recunoscinţă lorŭ şi bravilorŭ sĕi conducĕtorĭ: D-nii Iónŭ Galŭ, protopopŭ, Augustinŭ Osianŭ, cooperatorŭ, Andreiu Cosma, I. Alecsuţianŭ, curatorŭ şi învĕţătorulŭ, carĭ influinţéză asupra lorŭ în direcţiune atâtŭ de salutară.

După 9 óre comitetulŭ despărţĕmêntului, învitatŭ prin o deputaţiune, s'a presentatŭ éră în biserică, unde-lŭ aştepta o inteligenţă atâtŭ de numerósă, ca la nicĭ una din adunările din trecutŭ. Afară de Rvds. domnŭ vicariu Alimpiu Barboloviciu, mai erau de faţă: Rvds. Ciriacŭ Barbulŭ, vicarulŭ din Careii marĭ, şi 11 protopopĭ: M. O. D. Gavrilŭ Lazarŭ din Sanislau, I. Sabo din Supurulŭ de josŭ, Alecsiu Berinde din Seinĭ, Alecsandru Lemenyi din Borşia, Iónŭ Galŭ. —Supurŭ, Pap Todorŭ—Orteloŭ, Vasiliu Geţie—Cucu, Alesandru Costea—Oarţa de susŭ, Coroianŭ Demetriu—Santău, Alecsiu Varna, —Asuagiu, Papŭ Ambrosiu, —Dorolţŭ şi alţĭ preoţĭ nenumĕraţĭ. După informaţiunĭ—numai cei morboşĭ au absentatŭ din totŭ jurulŭ. Au mai fostŭ

---

draga sa, cu fata de pescarŭ. Şi într'adevĕrŭ terminulŭ se apropiă, căcĭ se ivise luna plină şi vreme nóptea senină. Şépte noptĭ a avutŭ Hunold lucru cu şórecii; şépte noptĭ în fluerŭ totŭ ḑicea şi şórecii totŭ după elŭ sărindŭ mergeau, sărindŭ şi jucândŭ prin stradele cetăţii. Cum sĕ nu, când elŭ aşa le cântă şi descântă:

„Ringelt die Schwänzchen
Lustig zum Tänzchen,
Mit meinem Spiele
Lock ich zum Ziele
Mäusrich und Maus.
Kuchen und Krümel
Streu ich wie Blümel,
Ohn' Unterlassen
Hin auf die Gassen
Reichlich und dicht;
Zucker zum Naschen
Hab ich in Taschen
Speck auch gebratten
Wird sich verrathen
Richt ihr ihn nicht!
Tummelt euch Mäuschen!
Niedliche Mäuschen!
Kommet hervor!
Mäuschen hervor!
Hervor! Hervor!

Totŭ aşa cântândŭ şi descântândŭ ademenesce şorecii şi'i duce până la ţĕrmurii Veserului, unde cu focŭ începe a-le ḑice cânteculŭ plinŭ de farmece:

„Nun Mäuse und Ratten
Ob alt und jung
Hervor aus dem Schatten
Jetzt gilt es den Sprung; —
Es blinket und winket
Die spiegelnde Fluth,
Getrinket! Versinket,
Verteufelte Brutt!"

. . . .

„Hinunter, Geziefer
Verrathen, verflucht,
Nun tiefer und tiefer
Zu schwimmen versucht.
Nun krauschet und tauschet
In Strudel und Graus
Und hauchet und fauchet
Die Seele euch aus!" — — —

Sĕrmană cétă şorecéscă! Ferice de voi locuitorĭ din Hameln!

In poveştile nóstre naţionale scimŭ şi ne revocămŭ în memoriă de fluerulŭ fermecatŭ, de trişca ce a căpĕtat'o voiniculŭ povestei dela vre-o babă, dela Sfânta Vinerĭ sĕu dela Sfânta Duminecă, sĕu şi dela cei trei pui de smeu cu papuculŭ, comănaculŭ şi flueriţa, pentru care se certau neputêndu-le împărţi. Venindŭ smeii orĭ altŭ inimicŭ, voiniculŭ cu fluerulŭ măestru şi năsdrăvanŭ, cum ḑice poporulŭ, începêndŭ sĕ ḑică, unde numai începŭ piciórele sĕ le umble şi jucau şi jucau până nu mai puteau; ba şi pe celŭ mortŭ îlŭ făcea sĕ jóce cu astfelŭ de fluerŭ năsdrăvanŭ şi fermecatŭ de 9 babe eşite din rêndulŭ ómenilorŭ şi părăsite din céta femeilorŭ.

Atâta putere, atâta tăriă este în fluerŭ, fraţilorŭ Românĭ!

Insĕ durere! Unŭ rivalŭ alŭ lui Hunold, care asemenea iubea pe Gertrud, presentându-se înaintea sfatului, calumniază pe Hunold, pretecstândŭ, că conjuraţiunea în contra şorecilorŭ nu a reuşitŭ deplinŭ, aflându-se încă unŭ şorece — *regele şorecilorŭ* — chiar în celarulŭ primarului. Câtŭ de bineveniţŭ a fostŭ acésta pentru boierii cetăţii sĕu fruntaşii oraşului! Şi aşa se codeau ca sĕ-i dea remuneraţiunea promisă! . . . . . (Va urma.)

presenţī şi din depărtărī bărbaţī distinşī: d-lŭ Georgiu Popŭ de Băsescī, D. Georgiu Filepŭ din Taşnadŭ, d-lŭ Popŭ Alecsandru, jude regiu din Cehŭ, Dr. Ioanŭ Popŭ, prof. de teologiă în Gherla, Vasilie Leşianu fostŭ prof. la Beiuşŭ, Dr. Stanŭ Florianŭ, profesorŭ în Beiuşŭ. M. O. D. Georgiu Cheresi din Portelecŭ, M. Ajaki din Domahida, Simeonŭ Marincaşŭ din Bogdana şi alţī fórte mulţī bětrânī şi tinerī, judecătorī r., juḑī comitatensī, notarī comunalī, posesorī, juriştī, doctorandī, artiştī de pictură, teologī, învěţătorī, măestri şi alţii din tóte păturile societăţii române Selăgiene conscie de chiămarea de a conlucra la consolidarea progresului culturei naţionale române.

Poporulŭ nicī vorbă nu era sě încapă, ci sta în jurulŭ bisericei cu o rară pacienţă ca sě mai audă şi elŭ câtŭ de puţinŭ ce străbătea prin ferestī şi uşe.

D-lŭ A. Barboloviciu, direct. despt., a deschisŭ adunarea cu o cuvêntare clasică, rostită cu elocinţa-i caracteristică pětrundětóre, demonstrândŭ, că istoria némului românescŭ în totŭ decursulŭ seculilorŭ a fost şi este bisericéscă, ajungênd la conclusiunea: „Sě dămŭ poporului cultură religiósă-morală“, care cuvêntare a pětrunsŭ cu atâta convingere pe ascultătorī, încâtŭ unanimŭ au cerutŭ aceea a se tipări şi distribui membrilorŭ ca unŭ mărgăritarŭ preţiosŭ, care sě le fiă directivă în viitorŭ.

După deschiderea adunărei, d-lŭ Andreiu Cosma salută adunarea în numele poporului românŭ din comună în terminī fórte călduroşī, cu care ocasiune arătă şi interesantulŭ istoricŭ alŭ ţinutului acestuia, dedusŭ cu multă eruditiune dela coleniele romane, dela care timpŭ „se trage şi numele comunei, pe a uncī suburbiulŭ cetăţii Balota, din care prin devalvaţiune aḑī se numesce Supurŭ.“

Fórte interesantŭ şi instructivŭ a fostŭ şi raportulŭ comitetului direcţiunei Despărţĕmêntului pregătitŭ prin secretarulŭ Dr. Ioanŭ Nechita, care neputêndu-se presenta la adunare, s'a înlocuitŭ prin notarulŭ adhoc: Ioanŭ Lazarŭ, compt. la Inst. „Silvania“, şi Ioanŭ Cherebeţiu, preotŭ. In acestŭ raportŭ s'au arătatŭ lucrările Despărţĕmêntului din decursulŭ anului, precum şi publicarea unei statistice minuţióse despre starea şi progresulŭ învěţămêntului poporalŭ din Sělagiu; s'a constatatŭ, că pe terenulŭ instrucţiunei poporale încă suntŭ multe de făcutŭ; cu deosebire s'a regretatŭ, că din comisiunile esmise în cele 14 Protopopiate din Sělagiu pentru constatarea progresului şcolarŭ, numai din 6 au sositŭ la Direcţiune relaţiunī detaliate. In adunare s'au numitŭ tractele comisiunilorŭ negligente, aci însě le tacŭ în speranţa, că comisiunile alese în viitorŭ vorŭ ţine sémă a se feri de o asemenea eventuală negligenţă, ce amŭ fi siliţī a-o arăta în publicŭ.

A făcutŭ mare şi plăcută impresiune asupra ascultătorilorŭ împărţirea premielorŭ învěţătorescī, pe carī distinşii noştri bărbaţī în totŭ anulŭ le oferéză pentru învěţătorii, carī îşī facŭ datoria pe tóte terenele cultivărei poporului Sělăgianŭ, atâtŭ în cetitŭ, scrisŭ, economiă şi pomologiă, câtŭ şi în şcólele de repetiţiune şi formarea de corurī vocale bune.

Celŭ dintâiu premiu, aměsuratŭ progresului generalŭ, ar fi trebuitŭ sě-lŭ capete d-lŭ învěţătorŭ din Băsescī *Ioanŭ Chira*, care însě renunţândŭ cu marinimiă în favorulŭ confraţilorŭ sěi învěţătorī, Direcţiunea i-a votatŭ unŭ premiu de onóre donându-i „*Istoria Românilorŭ*“ mai nouă de G. Bariţiu, şi astfelŭ premiulŭ întâiu de: o *vacă cu viţelŭ* 'i s'a venitŭ d-lui *Eliă Popŭ*, învěţătorŭ în Şomcuta, care deşi e afară de ambitulŭ Silvaniei, însě e membru fundator alŭ „Reun. Inv. Rom. Sělăgenī“, şi în meritulŭ activităţii sale s'a găsitŭ vrednicŭ de acestŭ premiu.

Premiulŭ alŭ doilea: *O scrófă cu purcei*, l'a obţinutŭ *Vasilie Olteanŭ (Bongărdeanulŭ)*, învěţătorŭ în Periceiu. Alŭ treilea, *de patru galbenī*, l'a dobênditŭ *Teodorŭ Medanu*, învěţătorŭ în Hotoanŭ. Premiulŭ alŭ patrulea de *20 florinī* i'a dobênditŭ *Ipathiă Todoranŭ*, învěţătorŭ în Domninŭ. Premiulŭ alŭ cincilea de *10 florinī* — Ioanŭ Oegariu, învěţătorŭ în Cehiu. Premiul alŭ şéselea —*I. Mureşianŭ*, şi premiulŭ alŭ şéptelea — *I. Gosmanu*, înv. în Badacinŭ.

Nu potŭ lăsa neamintitŭ aci, că Mecenatele înflorirei causei şcolare din Sělagiu este marele proprietarŭ d-lŭ *Georgiu Popŭ* din Băsescī, care în totŭ anulŭ susţine premiulŭ I şi II pentru cei mai abilī şi diligenţī învěţătorī.

Cu finea raporturilorŭ s'a presentatŭ în scrisŭ şi s'a cetitŭ o propunere importantă şi desvoltată pe largŭ a secretarului Dr. Ioanŭ Nechita, despre folosulŭ şi mijlócele înfiinţărei unui fondŭ comunŭ de ajutorare pentru şcólele din Sělagiu, care s'a datŭ unei comisiunī pentru censurare şi pentru aflarea mijlócelorŭ, prin carī va fi a se realisa înfiinţarea fondului numitŭ, décă adunarea generală a Associaţiunei mame pentru lit. şi cult. poporului românŭ va încuviinţa acésta. S'au făcutŭ numěróse înscrierī de membri şi tacse pentru Associaţiune, primindu-se 100 fl. Totŭ cu acéstă ocasiune d-lŭ Andreiu Cosma s'a făcutŭ membru ordinarŭ odată pentru tot-déuna cu unŭ capitalŭ de una sută florinī, donatŭ în una acţiune de a călei ferate Sělăgiene.

Adunarea viitóre s'a decisŭ a se ţine pe ţermurele Someşului, în *Sălsîgŭ*.

(Va urma.)

Programa scólelorŭ românescī din Beiuşŭ.

A eşitŭ de sub tiparŭ „Programa gimnasiului sup. gr. cat. şi a şcólelorŭ normalī din Beiuşŭ, pe anulŭ scol. 1880-90. Redactată de *Ioanŭ Buteanu*, directorŭ şi profesorŭ P. O. Cu tiparulŭ lui Iosifŭ M. *Muntyan*“(!)

Acéstă programă este tipărită în textŭ maghiarŭ şi românŭ. In partea primă conţine: O privire fugitivă asupra trecutului nostru, de Ioanŭ Buteanu. In acéstă parte se află mai multe date din istoriculŭ gimnasiului din Beiuşŭ, consemnarea tuturorŭ patronilorŭ, directorilorŭ, profesorilorŭ şi şcolarilorŭ, carī au studiatŭ la acestŭ gimnasiu începêndŭ dela întemeiarea lui şi până aḑī.

In partea a 2-a a programei se află date privitóre la an. şcol. espiratŭ, din care reproducemŭ următórele:

La gimnasiu au funcţionatŭ următorii profesorī: Ioanŭ Buteanŭ (tot-odată şi directorŭ), Coriolanŭ Ardelénŭ, Victorŭ Borlanu, Teodorŭ Bulcu, Vasiliu Dumbravă, Traianŭ Farkas, Demetriu Fekete, Ioanŭ Fersiganŭ, Georgiu M. Marinescu, Georgiu Papp, Vasiliu Stefănică, Dr. Florianŭ Sztán. Catecheţī: Vasiliu Papp (gr. or.), Angelics Kozma (rom.-cat.), Emericŭ Sipos (conf. elvetică) şi rabinulŭ Iosifŭ Grossberg (israelitŭ.)

Numěrulŭ studenţilorŭ în întregŭ gimnasiulŭ a fostŭ la finea anului 246.; dintre aceştia: 83 gr. cat., 127 gr. or., 19 rom. cat., 8 de conf. helv., 9 israeliţī. După naţionalitate: 210 Românī, 36 Maghiarī (între aceştia suntŭ numěraţī şi elevii rabinului Grossberg!) Din numěrul totalŭ alŭ şcolarilorŭ vorbescŭ limba română 48, maghiară 10, română şi maghiară 175, maghiară şi germană 2, tóte 3 limbile 11. După loculŭ nascerei suntŭ: din Beiuşŭ 34, din comitatulŭ Alba-inferióră 1, Aradŭ 33, Bihorŭ 119, Caraş-Severinŭ 6, Cianadŭ 1, Cluşiu 2, Hajdu 1, Hunedóra 5, Murěşŭ-Turda 1, Sătmarŭ 12, Sělagiu 22, Szabolcs 2, Turda-Areşŭ 7.

La esamenulŭ de maturitate s'au insinuatŭ 22, dintre aceştia s'au respinsŭ după esamenulŭ scripturisticŭ 5; au făcutŭ esamenulŭ verbalŭ 17, anume: cu eminenţă 1, cu bunŭ 3, maturī 10, ér 3 s'au relegatŭ.

In întregŭ gimnasiulŭ s'au propusŭ pe sěptěmână: 42 óre din limba latină, 28 maghiară, 17 română, câte 18 din grécă şi istoriă, 23 matematică, ér din celelalte studii mai puţine óre.

Stipendiaţī 17, beneficiaţī din fundaţiunea de pâne Vulcaniană 52, din fondaţiunea de pâne Zsigaiană 8. Societatea de lectură „Samuilŭ Vulcanŭ“ a studenţilorŭ din cl. VII şi VIII-a gimn. a ţinutŭ în decursulŭ anului 20 şedinţe ordinare şi 3 estra-ordinare, în carī s'au presentatŭ din partea membrilorŭ 34 operate în prosă şi poesiă, carī au fostŭ recensate şi discutate prin câte 3 critice, şi s'au declamatŭ 69 poesii. In 25 Decemvre, aniversarea morţii fericitului fundatorŭ S. Vulcanŭ, societatea a ţinutŭ o şedinţă festivă. Averea societăţii în banī gata elocaţī spre fructificare: 632 fl. 93 cr.

La şcóla normală au funcţionatŭ 4 profesorī şi unŭ catechetŭ. Numěrulŭ elevilorŭ: 61; dintre aceştia: 30 gr. cat., 30 gr. or., 1 israelitŭ.

Inscrierea pentru anulŭ şcolasticŭ viitorŭ se va face în 1, 2 şi 3 Septemvre st. n. Tinerii din cl. I gimn. şi cei ce mergŭ acolo dela alte gimnasii au sě solvéscă: 2 fl. taxă de primire, 12 fl. didactru (în 2 rate) şi 1 fl. 40 cr. pentru alte accidenţe.

Scirī poliţienescī locale.

Furtŭ. In timpulŭ dela 7 până la 10 Augustŭ n. i-s'a furatŭ contabilului firmei de aci Scherg & Comp., Ioanŭ Cicogna, din locuinţa sa încuiată dintr'unŭ scrinŭ, iarăşī încuiatŭ, suma de 20 fl. v. a., unŭ césŭ de aurŭ pentru dame cu duplu copacŭ şi unŭ lanţŭ filigranŭ de aurŭ, o broşă de aurŭ dela unŭ lanţŭ de aurŭ, avêndŭ o pétră roşiă-palidă, o broşă de aurŭ cu mărgeanŭ, unŭ inelŭ de diamantŭ, unŭ inelŭ cu o pétră roşiă-palidă, şi unulŭ cu o piatră violetă. Din imprejurarea, că la lăcatele, pe carī a trebuitŭ sě le deschidă făptuitorulŭ, nu se vědŭ nimica stricatŭ, şi că dintre obiectele, carī se aflau désupra scrinului, nu se furà nimicŭ, se póte conchide, că făptuitorulŭ avea esacte cunoscinţe despre locuinţă şi tot-de-odată scia ce se afla în scrinŭ. Cu tóte astea posesorulŭ ḑice, că în odaia lui nu a întratŭ nicī o persónă bănuită, şi că personalulŭ de serviciu e mai pe susŭ de orī-ce bănuială. Poliţia caută sě descopere pe hoţŭ.

Erī înainte de prânḑŭ a fostŭ prinsŭ aci calfa de cismarŭ Vogel Ferencz, care după ce furà mai multe haine, cărţī, juvaericale şi rufării dela stăpânulŭ sěu Nagy Iozsef din Bara-Oltŭ, fugì dela elŭ, ér la cererea stăpânului sěu, fù datŭ pe mâna justiţiei.

Isgonire. Duminecă diminéţa a fostŭ isgonitŭ din oraşulŭ nostru unŭ individŭ anume Markus Gagel din Aradŭ, fără nicī unŭ căpětâiu şi fără legitimaţiune, deórece umbla de colo până colo în Vinerea trecută prin piaţă.

Mulţămită publică.

(Urmare.)

Comitetulŭ parochialŭ subscrisŭ aduce prin acésta mulţămită publică pentru sumele incurse dela On. domnī mai josŭ însemnaţī, carī au dăruitŭ la clădirea unei bisericī române gr. or. în piaţa Braşovului:*)

Prin Prea On. Domnŭ Trifonŭ Miclea protopr. sbiterŭ s'au colectatŭ dela domnii: Petru Murgu parochŭ 1 fl., Pavelŭ Borca, parochŭ 1 fl., Ioanichiu Neagoe, preotŭ 2 fl. Toţī din comuna Petrovoselo, şi biserica română din Petrovoselo 3 fl.

Prin d-lŭ Antonie Popovicī, parochŭ în Nicolinţŭ dela domnia sa 2 fl., dela cassa bisericei din Nicolinţŭ 3 fl., dela d-nii: Ilie Cornicu 30 cr., Cusmanŭ Turcone 40 cr., Iacobŭ Turcone 20. cr., Vicuntu Melca 20 cr., George Pinţiu 20 cr., George Barbu, comersante 50 cr., Ilie Mangiu 10 cr.

Prin domnulŭ Asenţiu Bălanŭ, parochŭ în comuna Cubinŭ 2 fl., dela d-na: Helena Bălanŭ 1 fl., Nicolau Bunda 1 fl., Andrei Micetŭ 1 fl., Alecse Ciolacŭ 1 fl., Milanŭ Rachitovanŭ 1 fl., Z. Bunda 20 cr., Z. Olteanŭ 60 cr., d-na: Iuliana Olteanŭ 40 cr., George Miiatŭ 50 cr., Stefanŭ Bălanŭ 50 cr., Ana T. Bălanŭ 50 cr., Coracŭ Drăganŭ 40 cr., Alecsa Coracu 40 cr., George Bălanŭ 30 cr., Trifu Gepcea 60 cr., Persa Gepcea 40 cr., Ioanŭ Sarmeşiu 60 cr., Drăghina Sarmeşiu 40 cr., Ilie Drencea 60 cr., Rachilŭ Drencea 40 cr., Dimitriu Radivoiu 60 cr., Drăghina Radivoiu 40 cr., Mita Sarmeşiu 60 cr., Saveta Sarmeşiu 40 cr., Teodorŭ Cocora 50 cr., Drăghina Cocora 20 cr., Ilie Cocora 50 cr., Milca Cocora 20 cr., Pavelŭ Miatŭ 50 cr., Sava Miatŭ 50 cr., Dimitrie Frenz 50 cr., George Frenz 50 cr., George Drencea 20 cr., George Bernijek 20 cr., Pavelŭ Bunda 20 cr., Ioanŭ Fraţila 40 cr., Mileva Fraţila 20 cr., Costica Szvetozar 60 cr., Stefanŭ Bălanŭ 60 cr., Eva Bălanŭ 20 cr., Sfetozarŭ Sarmeşiu 50 cr., Ilie Bagera 40 cr. Mai mulţī creştinī din Dolove 80 cr., Iosifŭ Popovicī, parochŭ în Satulŭ nou 1 fl. *Totalŭ 38 fl. 50 cr.*

Prin domnulŭ Ioanŭ Marcu, învěţătorŭ în Bocşa montană, dela d-nii: Ioanŭ Marcu, învěţătorŭ 1 fl., Dr. Aurelŭ Oprea adv. 1 fl., Ioanŭ Budinţianŭ, adv. 1 fl. *Totalŭ 3 fl.*

(Va urma.)

Comitetulŭ parochialŭ românŭ gr. or. din cetatea Braşovului.

Bartolomeiu Baiulescu preş. **Nicolae Pilţia** notarŭ

*) On. domnī, carī au primitŭ liste de colectare, suntŭ rugaţī a trimite resultatulŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Ischl, 13 Augustŭ. Regele României şi succesorulŭ tronului sosescŭ aḑī aci cu trenŭ separatŭ, ca sě visiteze pe monarchulŭ austriacŭ, care'i aştéptă la gară. După améḑī va fi prânḑŭ de gală în vila împěratului, séra representaţiune festivă în teatrulŭ orăşenescŭ. Sâmbătă dup'améḑī se va face o escursiune în împrejurime şi apoi regele Carolŭ şi prinţulŭ de corónă Ferdinand vorŭ pleca la Sigmaringen.

Berlinŭ, 13 Augustŭ. Suita împěratului a plecatŭ la Petersburgŭ pe uscatŭ. Impěratulŭ plécă aḑī la Kiel, de acolo pe vaporŭ la Reval.

Gratz, 13 Augustŭ. O furtună a pricinuitŭ în partea de susŭ a Stiriei pagube necalculabile.

Cununiă. Domnulŭ *Const. R. Pascu* şi dómna *Elisa N. Christu* îşī facŭ cunoscută căsětoria, ce s'a sěvêrşitŭ Lunī, la 23 Iulie, în Braşovŭ.

Rectificare. In foiletonulŭ de erī, pag. I., col. 4, versulŭ 3, în locŭ de Peifer, sě se cetéscă *Pfeifer*; pag. II, col. 1, versulŭ 1, în locŭ de durch fahren, sě se cetéscă *durchfahren*, ér col. 4., versulŭ 1, în locŭ de Junggeselen —*Junggesellen*; versulŭ 3, în locŭ de Abenb — *Abend*; versulŭ 5, în locŭ de Und — *Um*.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 13 Augustŭ st. n. 1890.

Bancnote românescī Cump.	9.13	Vênd.	9.16
Argintŭ românescŭ - „	9.08	„	9.11
Napoleon-d'orī - - - „	9.14	„	9.17
Lire turcescī - - - „	10.40	„	10.45
Imperialī - - - - „	9.38	„	9.43
Galbinī . „	5.35	„	5.40
Scris. fonc. „Albina“ 6% „	101.—	„	—.—
„ „ „ 5% „	99.50	„	—.—
Ruble rusescī - - - „	135. -	„	136.—
Mărcī germane - - „	—.—	„	—.—

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 12 Augustŭ st. n. 1890.

Renta de aurŭ 4%	101.70
Renta de hârtiă 5%	99.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ	115.—
dto argintŭ	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	111.50
Bonurī rurale ungare	99.40
Bonurī croato-slavone	—.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	140.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	128.—
Renta de hârtiă austriacă	88.25
Renta de argintŭ austriacă	89.60
Renta de aurŭ austriacă	108.60
Losurī din 1860	140.—
Acţiunile băncei austro-ungare	980.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	358.15
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	308.50
Galbenī împěrătescī	5.44
Napoleon-d'orī	9.16½
Mărcī 100 împ. germane	56.40
Londra 10 Livres sterlinge	115.55

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

CONVOCARE.

401,3-3

Onoraţii membrii ai „**Reuniunii a II-a de înmormêntare**“ în **Deva** suntŭ rugaţĭ a lua parte la a

IV. adunare generală ordinară,

ce se va ţinĕ la *5 (17) Augustŭ,* după amédĭ la 4 óre, în sala primăriei.

La ordinea ḑilei e:

1) Deschiderea şi presidiarea adunării generalĭ prin directorŭ; cetirea procesului verbalŭ luatŭ în adunarea generală premergĕtóre;
2) cetirea raportului generalŭ alŭ 4-lea, despre activitatea şi starea reuniunii de pe 1889;
3) cetirea raţiociniului de pe anulŭ 1889, revisuirea lui prin o comisiune de 3, eventualŭ darea absolutoriului;
4) alegerea: *a)* directorului, *b)* secretarului, *c)* cassarului, *d)* şi a 12 membri ordinarĭ, 6 suplenţĭ în comitetulŭ administrativŭ pentru periodulŭ de 3 anĭ 1890—1892;
5) propunerĭ, rugărĭ séu apelate în contra hotărîrilorŭ luate de comitetŭ, înaintate directorului—cu vorba séu în scrisŭ—premergĕtorŭ adunării generalĭ cu celŭ puţinŭ 24 de óre;
6) închiderea adunării generalĭ prin nou directorŭ.

Din şedinţa comitetului administrativŭ, ţinută la 3 Augustŭ 1890.

Secretarulŭ: **Augustŭ A. Nicoară** m. p. Directorulŭ: **Alexă Olariu** m. p.

Nr. 4469—1890. 403,1—1

PUBLICAŢIUNE.

La subscrisulŭ căpitănatŭ suntŭ depuse mai multe obiecte găsite, constătătóre parte în banĭ, parte în giuvaericale şi haine.

Se publică acésta cu acelŭ adausŭ, că obiectele aceste se potŭ lua în primire de respectivii păgubaşĭ îndată ce dênşii vorŭ putĕ documenta dreptulŭ de posesiune.

Asupra acelorŭ obiecte, carĭ după espirarea unui anŭ nu se vorŭ lua în primire dela subscrisulŭ căpitănatŭ, se va dispune în sensulŭ legei.

Braşovŭ, în 26 Iulie 1890.

Căpitanatulŭ orăşenescŭ.

No. 9049—1890. 402,3—2

PUBLICAŢIUNE

Pe temeiulŭ planului şi preliminarului aprobatŭ de Inaltulŭ ministeriu reg. ung. de interne prin ordinaţiunea din 10 Iulie a. c. Nru $\frac{39,432}{IV\text{-}a}$ se predă pe cale scripturistică de oferte mai puţinŭ oferentului clădirea unui pavilionŭ isolatorŭ pentru bóle de infecţiune în spitalulŭ civilŭ braşoveanŭ.

Preliminarulŭ conţine suma de 10,183 fl. 49 cr., pertractarea de oferte se va ţinĕ *Joi în 28 Augustŭ a. c.* înainte de prândŭ la 11 óre în oficiolatulŭ orăşenescŭ economicŭ.

Amatorii au de a'şĭ aşterne la amintitulŭ oficiolatŭ până la ḑiua şi óra amintită ofertele provĕḑute cu vadiu de 5% din preliminarŭ. Vadiulŭ acesta are sĕ fiă séu în parale gata séu în hârtii de preţŭ.

Planulŭ, preliminarulŭ de spese, precum şi condiţiunile de oferte şi clăditŭ se află în decursulŭ órelorŭ oficióse la oficiolatulŭ economicŭ spre esaminare din partea fiecărui.

Braşovŭ, 2 Augustŭ 1890.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

☞ **Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria I. Gross, şi în librăria Nicolae Ciurcu.**

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ. . . . . 3 fl. —
Pe şése lunĭ. . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ. . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ. . . . . 10 fr.
Pe şése lunĭ. . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ. . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ. . . . . 2 fl. —
Pe şése lunĭ. . . . . 1 fl. —
Pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ. . . . . 8 francĭ.
Pe şése lunĭ . . . . 4 francĭ.
Pe trei lunĭ . . . . 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămurită şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ accelleratŭ.	Trenŭ accelleratŭ	Tren de persóne	Tren de persóne
Viona	3.25	8.—	10.50	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10
Szolnok	11.29	4.05	11 07	9.28
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.58
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51
	2.32	7.11	3.09	2.06
Mezö-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40
Bratca			4.54	4.03
Bucia			5.14	4.25
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32
Stana			6.38	5.49
Aghiriş			6.59	6.11
Ghirbĕu			7.11	6.28
Nădĕşel	5.49	Trenŭ de pers	7.24	6.44
Cluşiu	6.02	10.35	7.39	7.04
	6.12	11.02	7.54	8.30
Apahida	6.27	11 23	8.11	8.55
Ghiriş	7.31	12.42	9.18	10.31
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19
Uióra		1.25	9 56	11.27
Vinţulŭ de susŭ		1.33	10.02	11.35
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02
Teiuşŭ	8.37	2.14	10.39	12.26
	8.42	2.24	10.57	1.18
Crăciunelŭ		2.49	11.20	1.54
Blaşiu	9.14	3.02	11.36	2.11
Micăsasa		3.33	12.04	2.49
Copşa mică	9.49	3.48	12.23	3.23
Mediaşŭ	10.07		12.39	3.46
Elisabetopole	10.30		1.08	4.27
Sighişóra	11.06		1.50	5.39
Haşfalĕu	11.22		2.06	6.03
Homorodŭ	12.37		3.20	7.51
Augustinŭ			3.56	8.36
Apaţa	1.26		4.19	9.10
Feldióra	1.47		4.44	9.44
Braşovŭ	2.23		5.20	10.31
	2.33		5.30	
Timişŭ	3.15		6.14	11.23
Predealŭ	3.47		6.45	12.08
Bucuresci	9.30		11 35	

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de pers.	Trenŭ acceleratŭ.	Tren de persóne
Bucuresci	7.55			4.45
Predealŭ	1.08		4.10	9.12
Timişŭ	1.37		4.50	9.41
Braşovŭ	2.13		5.50	10.17
	2.43	4.—		10.32
Feldióra	3.12	4.44		11.04
Apaţa	3.32	5.20		11.30
Augustinŭ	3.47	5.47		11.51
Homorodŭ	4 20	6.35		12.27
Haşfalĕu	5.25	8.12		1.35
Sighişóra	5.45	8.47		1.59
Elisabetopole	6.12	9.29		2.32
Mediaşŭ	6.33	10.10		2.59
Copşa mică	6.46	10.32		3.13
	6.48	10.42	11.47	3.18
Micăsasa		11.01	12.04	3.33
Blaşiu	7.22	11.37	12.32	4.03
Crăciunelŭ		11.52	12.44	4.14
Teiuşŭ	7.51	12.23	1.06	4.36
	7.58	1.23	1.30	5.06
Aiudŭ	8.15	1.50	1.54	5.24
Vinţulŭ de susŭ		2.20	2.16	5.45
Uióra		2.28	2.23	5.51
Cucerdea	8 45	2.46	2.39	6.08
Ghirişŭ	9.16	3.33	3.15	6.42
Apahida		5.—	4.32	7.52
Cluşiu	10.36	5.28	4.53	8.10
	10.48	6.05	5.30	8.30
Nădăşelŭ		6.26	5.48	8.50
Ghîrbău		6.42		9.05
Aghireşŭ		6.58	6.11	9.19
Stana		7.24		9.43
B. Huiedin	12.01	7.47	6.43	10.02
Ciucia	12.31	8.27	7.12	10.41
Bucia		8.49		10.56
Bratca		9.08		11.13
Rév	1.10	9.28	7.51	11.32
Mezö-Telegd	1.36	10.04	8.17	12.07
Oradea-mare	2.01	10.41	8.42	12.41
	2.08	11.06	8.47	1.09
P. Ladány	8.31	1.19	10.09	3.03
Szolnok	5.11	3.31	11.51	5.10
Budapesta	7.15	6.35	1.55	8.15
	8.40	6.50	2.25	10.40
Viena	1.40	3.—	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ acceleratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena	8.—	10.50	3.25
Budapesta	2.—	8.15	9.40
Szolnok	4.20	11.18	1.02
Aradŭ	8.10	3.50	5.27
	Trenŭ omnibus 2.20	4.10	5.50
Glogovaţŭ	2.34	4.22	6.02
Gyorok	3.05	4.46	6.23
Paulişŭ	3.23	4.58	6.34
Radna-Lipova	3.39	5.16	6.52
Conop		5.38	7.17
Bĕrzava		5.53	7.33
Soborşinŭ		6.15	8.20
Zamŭ		6.58	8.49
Gurasad.		7.22	9.16
Ilia		7.38	9.32
Branicica		7.54	9.51
Deva		8.14	10.18
Simeria (Piski)		8.43	10.44
Orăştia		9.12	11.14
Şibotŭ		9.34	11.39
Vinţulŭ de josŭ		9.56	12.05
Alba-Iulia		10.17	12.26
Teiuşŭ		10.44	12.58

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu acceleratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Teiuşŭ		12.59	4.51
Alba-Iulia		1.39	5.27
Vinţulŭ de josŭ		1.56	5.44
Şibotŭ		2.23	6.06
Orăştia		2.49	6.28
Simeria (Piski)		3.37	7.10
Deva		3.53	7.26
Branicica		4.18	7.48
Ilia		4.43	8.10
Gurasada		4.53	8.21
Zamŭ		5.21	8.48
Soborşinŭ		5.56	9.17
Bĕrzava		6.46	9.54
Conopŭ		7.02	10.09
Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38
Paulişu	T. omnibus 6.06	7.50	10.51
Gyorok	6.24	8.03	11.03
Glogovaţ	6.53	8.26	11.27
Aradŭ	7.06	8.38	11.38
	7.45	9.05	12.10
Szolnok	11.51	2.25	4.47
Budapesta	1.55	5 50	7.45
Viena	7.20	1.40	6.05

Copşa-mică—Sibiiu

	Tr. de p.	T. de p.	Tr. omn
Copşa-mică	4.05	10.47	7.10
Şeica mare	4.35	11.17	7.43
Lómneşŭ	5.16	11.58	8.27
Ocna	5.47	12.29	8.59
Sibiiu	6.10	12.52	9.23

Sibiiu-Copşa-mică

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Sibiiu	7.35	4.34	9.50
Ocna	8.02	4.58	10.14
Lómneşŭ	8.30	5.25	10.40
Şeica mare	9.05	5.55	11.10
Copşa-mică	9.34	6.20	11.35

Cucerdea-Oşorheiu Reghinulŭ săsescŭ

	Tr. de p.	Tr. de p.	Tr. omn.
Cucerdea	2.55	8.20	2.56
Cheţa	3.25	8.50	3.29
Ludoşŭ	3.46	9.11	4.06
M.-Bogata	3.56	9.20	4.15
Iernutŭ	4.33	9.57	4.54
Sânpaulŭ	4.48	10.12	5.10
Miraşteu	5.11	10.35	5.34
Oşorheiu	5.30	10.54	5.35
	5.50	4.58	
Reghinul-săs.	7.25	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oşorheiu		10.—	9.49
	7.24	5.54	10.20
Miraşteu	7.44	6.14	10.39
Sânpaulŭ	8.07	6.37	11.02
Iernutŭ	8.29	6.58	11.23
M. Bogata	9.02	7.28	11.53
Ludoşŭ	9.35	7.41	12.06
Cheţa	9.51	7.57	12.22
Cucerdea	10.23	8.25	12.50

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

	T. d. p.	T. omn.	T. omn.
Simeria	7.17	11.28	3.50
Streiu	7.54	12.12	4.32
Haţegŭ	8.45	1.08	5.20
Pui	9.39	2.03	6.15
Crivadia	10.37	2.51	7.03
Baniţa	11.26	3.30	7.43
Petroşenĭ	12.—	4.02	8.15

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

	T. omn.	T. omn.	T. omn
Petroşenĭ	6.05	10.42	4.03
Baniţa	6.45	11.23	4.49
Crivadia	7.26	11.57	5.24
Pui	8.07	12.33	6.04
Haţegŭ	8.51	1.19	6.43
Streiu	9.41	2.09	7.28
Simeria	10.20	2.47	8.—

Aradŭ—Timişóra

	T. omn.	T. omn.
Aradŭ	6.18	4.18
Aradulŭ nou	6.40	4.40
Németh-Ságh	7.05	5.05
Vinga	7.33	5.33
Orczifalva	7.56	5.50
Merczifalva	8.14	6.06
Timişóra	9.04	6.50

Timişóra—Aradŭ

	T. omn.	T. omn.
Timişóra	6.30	1.10
Merczifalva	7.23	1.59
Orczifalva	7.49	2.19
Vinga	8.16	2.46
Németh-Ságh	8.37	3.03
Aradulŭ nou	9.09	3.41
Aradŭ	9.25	3.55

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.40	10.50	3.56	9.30
Turda	8.—	11.10	4.10	9.50

Turda—Ghirişŭ

Turda	6.05	9.40	2.40	8.20
Ghirişŭ	6.25	10.—	3.—	8.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	5.—	11.25
Odorheiu	7.49	1.50

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8.40	2.45
Sighişóra	10.52	5.28

Simeria (Piski)-Unied.

	Tr. omn.
Simeria (Piski)	4.—
Cerna	4.21
Uniedóra	4.50

Unied.-Simeria (Piski).

Uniedóra	9.25
Cerna	9.51
Simeria	10.10

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

	T. omn.
Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagŭ-Budatelecŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

	T. omn.
Bistriţa	1.16
Ţagŭ-Budatelecŭ	4.50
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemneză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşov.